

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра публічного управління та економіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **В.Г. Горник**
_____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ВІДКРИТЕ ВРЯДУВАННЯ”**

освітній рівень   Доктор філософії

галузь знань   28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність
(спеціалізація)   281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма   Публічне управління та адміністрування

тип дисципліни   Вибіркова

Київ – 2020 рік

Розробник: В.В.Шпачук, д.держ.упр., професор, професор кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О.Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

С.О.Кравченко

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	2	Лекції:	24	10
Семестр:	3	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	3	Семінарські заняття:	16	6
самостійна робота:	6	Самостійна робота:	80	104
Форма підсумкового контролю:	залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у НПП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kravchenko.serhii@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Основи публічного управління та адміністрування Політика в публічному управлінні Публічна служба Механізми державного управління у окремих сферах і галузях суспільного життя	Інновації в публічному управлінні Реформи держави та суспільства Право в публічному управлінні Практика прийняття управлінських рішень

Мета вивчення дисципліни:

Формування у аспірантів необхідних знань щодо побудови та функціонування системи відкритого врядування, вмінь та навичок використовувати ці знання для проведення наукових досліджень.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 24. Знання принципів, методів та особливостей побудови і функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування.

ПРН 25. Вміння та навички комплексно використовувати методи та механізми консультацій органів публічної влади з громадськістю, активної участі громадян у процесах публічного управління.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва	Результати навчання
---------------	---------------------

компетентності	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 12. Здатність застосовувати сучасні форми та методи співпраці органів публічної влади з бізнес-структурами та широкою громадськістю у системі відкритого врядування.	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 25	ПРН 25

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади відкритого врядування

Тема 1.1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування

Поняття відкритого врядування як інноваційної концепції публічного управління. Пов'язані поняття (суспільно-владна взаємодія, прозорість діяльності органів публічної влади, державно-громадські консультації, електронний бізнес, електронна комерція, краудсорсинг, мережеве управління, публічні послуги тощо). Зв'язок відкритого та електронного врядування.

Тема 1.2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування

Історичні витоки концепції відкритого врядування. Міжнародна організація "Партнерство відкритого уряду", нормативна база її діяльності. Принципи побудови системи відкритого врядування. Основні підходи відкритого врядування (інформаційний, корпоративний, мережевий, соціальний), їх загальна характеристика. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі. Нормативно-правова база та проблеми впровадження відкритого врядування в Україні.

Розділ 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування

Тема 2.1. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади

Закон про доступ до публічної інформації як базовий компонент інформування бізнесу та громадськості про діяльність органів публічної влади. Інтегровані веб-портали та бази даних органів публічної влади з доступом через Інтернет. Оприлюднення органами публічної влади широкого кола інформаційних продуктів у електронному вигляді. Системи електронних розсилок та оповіщень. Формування тематичних рубрик та створення пошукових систем на веб-порталах органів публічної влади.

Тема 2.2. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування

Забезпечення розвитку і державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції. Запровадження електронних систем державних закупівель. Нові механізми інформаційного супроводу підприємницької діяльності та консультування підприємців з боку державних структур. Розробка стандартів надання публічних послуг, використання хартії громадян (споживачів). Система "єдиного вікна". Центри надання публічних послуг. Технології надання електронних послуг. Лобізм в органах публічної влади, public relations та government relations. Використання аутсорсингу в управлінських процесах. Публічно-приватне партнерство у вирішенні суспільних проблем.

Тема 2.3. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні

Поняття та принципи участі громадськості у виробленні та реалізації політики на державному та місцевому рівнях. Консультації між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами. Електронні поштові скриньки та сторінки коментарів на веб-

порталах органів публічної влади. Системи електронних звернень, зокрема до парламенту. Громадські комітети. Організація онлайн-консультацій та дискусій. Блоги для розміщення і оцінювання ідей та пропозицій. Поняття активної участі громадськості в публічному управлінні та засадах партнерства з органами влади. Конференції з вироблення консенсусу. Громадські журі. Конференції з дослідження майбутнього. Громадські форуми. Діалогові процеси. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань. Поняття громадського контролю за діяльністю владних інститутів. Суб'єкти, процес та методологія громадського контролю. Громадський моніторинг. Громадська експертиза. Громадський аудит. Громадське розслідування.

Розділ 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування

Тема 3.1. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади

Створення ситуаційних центрів як організаційних механізмів стратегічного та оперативного управління. Запровадження аудиту результатів діяльності державних структур. Розробка стандартів якості їх роботи. Впровадження систем управління якістю в органах державної влади на основі інтерпретації стандартів серії ДСТУ ISO 9001. Використання загальної оцінної моделі САФ. Утворення напіваавтономних виконавчих агентств. Запровадження контрактних відносин між державними установами. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів.

Тема 3.2. Кадрове забезпечення відкритого врядування

Введення контрактних моделей найму державних службовців. Інноваційні механізми конкурсного відбору на державну службу. Пов'язування оплати праці державних службовців з результатами їх роботи. Навчання новим управлінським технологіям. Механізми обов'язкової та добровільної ротації державних службовців. Надання керівникам державних установ значної самостійності в управлінні персоналом. Підготовка лідерів змін. Формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади відкритого врядування					
Тема 1.1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування	20	4			16
Тема 1.2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування	20	4		4	12
Разом за розділом 1	40	8		4	28
Розділ 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування					
Тема 2.1. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади	14	4			10

Тема 2.2. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування	14	2		4	8
Тема 2.3. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні	12	2		4	6
Разом за розділом 2	40	8		8	24
Розділ 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування					
Тема 3.1. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади	20	4		4	12
Тема 3.2. Кадрове забезпечення відкритого врядування	20	4			16
Разом за розділом 3	40	8		4	28
Залік				2	
Усього годин	120	24		16	80

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади відкритого врядування					
Тема 1.1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування	20	2			18
Тема 1.2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування	20	2		2	16
Разом за розділом 1	40	4		2	34
Розділ 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування					
Тема 2.1. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади	14				14
Тема 2.2. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування	14	2		2	10
Тема 2.3. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні	12	2			10
Разом за розділом 2	40	4		2	34
Розділ 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування					
Тема 3.1. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади	20			2	18
Тема 3.2. Кадрове забезпечення відкритого врядування	20	2			18
Разом за розділом 3	40	2		2	36
Залік				2	
Усього годин	120	10		6	104

4. Організація самостійної роботи аспірантів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування

Питання до семінарського заняття

1. Закон про доступ до публічної інформації як базовий компонент інформування бізнесу та громадськості про діяльність органів публічної влади.
2. Особливості, переваги та недоліки Закону України "Про доступ до публічної інформації".
3. Приклади побудови інтегрованих веб-порталів органів публічної влади (Кабінет Міністрів України, Верховна Рада України, центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації).
4. Оприлюднення органами публічної влади інформаційних продуктів у електронному вигляді на власних веб-порталах і сайтах.
5. Проблеми інформаційного наповнення веб-сайтів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
6. Системи електронних розсилок та оповіщень, вітчизняні приклади (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України).
7. Тематичні рубрики та пошукові системи на веб-порталах вітчизняних органів публічної влади, їх особливості та потреби удосконалення.

Тема 2.2. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування

Питання до семінарського заняття

1. Забезпечення розвитку і державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції в Україні: проблеми та перспективи.
2. Запровадження електронних систем державних закупівель. Система "Прозоро", їх особливості функціонування, потреби удосконалення.
3. Механізми інформаційного супроводу підприємницької діяльності та консультування підприємців з боку державних структур.
4. Розробка стандартів надання публічних послуг, використання хартій громадян (споживачів), зарубіжні приклади таких хартій, можливості впровадження в Україні.
5. Закон України "Про адміністративні послуги", його особливості, переваги та недоліки.
6. Система "єдиного вікна", центри надання публічних послуг. Сервісні центри "Готово".
7. Технології надання електронних послуг, зарубіжні приклади (Франція, Естонія тощо).
8. Вітчизняний портал адміністративних послуг, перспективи його розвитку.
9. Лобізм в органах публічної влади, public relations та government relations: зарубіжна практика та вітчизняні проблеми.
10. Використання аутсорсингу в управлінських процесах.
11. Публічно-приватне партнерство у вирішенні суспільних проблем.
12. Закон України "Про державно-приватне партнерство" та проблеми його реалізації.

Тема 2.3. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні

Питання до семінарського заняття

1. Поняття та принципи участі громадськості у виробленні та реалізації політики на державному та місцевому рівнях.
2. Консультації між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами: основні методи.
3. Реалізація механізмів консультацій органів влади з громадянами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996: публічні громадські обговорення; електронні консультації; вивчення громадської думки.

4. Електронні поштові скриньки та сторінки коментарів на веб-порталах органів публічної влади.
5. Використання урядового веб-сайту "Громадянське суспільство і влада" та офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади для електронних консультацій: проблеми та перспективи.
6. Системи електронних звернень: зарубіжний досвід та вітчизняні приклади. Електронні петиції Президентів України.
7. Громадські комітети: зарубіжний досвід. Вітчизняні громадські ради, проблеми їх діяльності.
8. Організація онлайн-консультацій та дискусій. Блоги для розміщення і оцінювання ідей та пропозицій.
9. Поняття активної участі громадськості в публічному управлінні та засадах партнерства з органами влади.
10. Методи активної участі громадськості в публічному управлінні (конференції з вироблення консенсусу, громадські журі, конференції з дослідження майбутнього, громадські форуми, діалогові процеси), зарубіжні приклади.
11. Можливості запровадження методів активної участі громадськості в публічному управлінні у вітчизняних умовах.
12. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань, приклади краудсорсингу в зарубіжних країнах та в Україні.
13. Поняття, суб'єкти та процес громадського контролю.
14. Основні методи громадського контролю (громадський моніторинг, громадська експертиза, громадський аудит, громадське розслідування), зарубіжні приклади.
15. Вітчизняна нормативно-правова база громадського контролю за деякими галузями (екологія, запобігання корупції тощо).
16. Умови успішності та результативності громадського контролю, їх наявність в Україні.
17. Проблеми та перспективи розвитку громадського контролю в Україні.

Тема 3.1. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади

Питання до семінарського заняття

1. Створення ситуаційних центрів як організаційних механізмів стратегічного та оперативного управління.
2. Діяльність ситуаційних центрів при уряді та центральних органах виконавчої влади: проблеми та перспективи.
3. Запровадження аудиту результатів діяльності державних структур. Розробка стандартів якості їх роботи.
4. Стандарти аудиту державного сектору Міжнародної організації вищих аудиторських установ (INTOSAI): ISSAI 300, 2013 р.; ISSAI 3000, 2004 р.
5. Проблеми та перспективи діяльності Державної аудиторської служби України.
6. Впровадження систем управління якістю в органах державної влади на основі інтерпретації стандартів серії ДСТУ ISO 9001.
7. Використання загальної оцінної моделі САФ у вітчизняних умовах.
8. Утворення напівавтономних виконавчих агентств та запровадження контрактних відносин між державними установами: зарубіжний досвід та можливості використання в Україні.
9. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади: зарубіжна практика та вітчизняні проблеми.
10. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів у зарубіжній практиці.
11. Вітчизняне законодавство про електронний документообіг: проблеми та шляхи удосконалення.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота аспіранта у межах навчальної дисципліни "Відкрите врядування" передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування аспірантами актуальних проблем впровадження відкритого врядування в Україні. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

Вимоги до захисту творчої роботи:

- творча робота повинна бути підготовлена кожним аспірантом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається аспірантом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються аспірантом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

Структура творчої роботи.

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:

- короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується обраної теми есе, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
- чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;
- негативні наслідки того, що проблема не вирішується.

2. Шляхи вирішення проблеми:

- визначення підходів до вирішення проблеми;
- опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.

3. Значення для практики:

- позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
- позитивне значення цих змін для розвитку відкритого врядування.

4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного аспірантом дослідження проблеми.

5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Вимоги до оформлення творчої роботи.

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові аспіранта, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням аспіранта стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 15-20 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра –

номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 7 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 10-12 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

Перелік тем творчих робіт до розділу 1

1. Відкрите врядування як інноваційна концепція публічного управління: проблеми впровадження.
2. Нормативно-правова база відкритого врядування в Україні.
3. Особливості суспільно-владної взаємодії в системі відкритого уряду.
4. Використання сучасних інформаційних технологій в системі відкритого уряду.
5. Впровадження інформаційного підходу у публічному управлінні: проблеми та шляхи вирішення.
6. Корпоративний підхід та його використання для розбудови відкритого врядування.
7. Проблеми переходу від ієрархічного до мережевого підходу в публічному управлінні.
8. Соціальний підхід як основа побудови відкритого уряду.
9. Оцінювання ефективності системи відкритого уряду.
10. Ризики в системі відкритого уряду.
11. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.
12. Умови дієвості системи відкритого уряду.
13. Моделі відкритого уряду в різних країнах світу: порівняльний аналіз.
14. Відповідальність громадянського суспільства за впровадження відкритого врядування.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Нормативно-правова база доступу до публічної інформації в Україні: проблеми та шляхи розвитку.
2. Використання сучасних технологій забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади.
3. Державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії.
4. Запровадження електронних систем державних закупівель в Україні.
5. Хартії громадян (споживачів) як інструмент підвищення якості публічних послуг.
6. Проблеми розвитку центрів надання публічних послуг.
7. Розвиток електронних послуг в Україні.
8. Проблеми розвитку публічно-приватного партнерства в Україні.
9. Лобізм в органах публічної влади: зарубіжна практика та вітчизняні реалії.
10. Механізми електронних консультацій органів влади з громадськістю.
11. Використання блогів та соціальних мереж для консультацій між органами публічної влади та громадськістю.
12. Методи активної участі громадськості в публічному управлінні на місцевому рівні.
13. Використання методу діалогових процесів для вироблення рішень органів публічної влади.
14. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань: зарубіжний досвід для України.
15. Основні методи громадського контролю та їх використання в Україні.
16. Умови дієвості громадського контролю.

17. Механізми публічних громадських обговорень рішень органів влади.
18. Системи електронних звернень та їх впровадження в Україні.
19. Громадські ради: переваги, недоліки, шляхи удосконалення.
20. Технології опитування громадської думки та їх використання при виробленні політики в публічному управлінні.
21. Умови ефективності консультацій органів публічної влади з громадськістю.

Перелік тем творчих робіт до розділу 3

1. Ситуаційні центри як організаційні механізми стратегічного та оперативного управління в публічному секторі.
2. Запровадження аудиту результатів діяльності вітчизняних державних структур.
3. Загальна оцінна модель САФ та її використання в публічному управлінні.
4. Перспективи розвитку електронної взаємодії органів публічної влади в Україні.
5. Проблеми використання електронних цифрових підписів в публічному управлінні.
6. Критерії оцінювання якості роботи органів публічної влади в системі відкритого уряду.
7. Впровадження систем управління якістю в органах публічної влади.
8. Впровадження стандартів аудиту державного сектору Міжнародної організації вищих аудиторських установ (INTOSAI).
9. Утворення напіваавтономних виконавчих агентств: зарубіжний досвід та можливості використання в Україні.
10. Вітчизняне законодавство про електронний документообіг: проблеми та шляхи удосконалення.
11. Контрактні моделі найму державних службовців: зарубіжний досвід для України.
12. Проблеми кадрового забезпечення системи відкритого уряду в Україні.
13. Технології оцінювання ефективності та результативності діяльності державних службовців.
14. Формування нової управлінської еліти для впровадження відкритого врядування.
15. Проблеми та перспективи діяльності Державної аудиторської служби України.
16. Проблеми впровадження відкритого врядування на місцевому рівні.
17. Проблеми психологічної готовності державних службовців до роботи в системі відкритого уряду.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття відкритого врядування.
2. Зв'язок відкритого та електронного врядування.
3. Особливості суспільно-владної взаємодії в межах відкритого уряду.
4. Загальна характеристика Партнерства відкритого уряду.
5. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.
6. Принципи побудови системи відкритого врядування.
7. Основні підходи відкритого врядування (інформаційний, корпоративний, мережевий, соціальний).
8. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.
9. Вітчизняна нормативно-правова база відкритого врядування.
10. Проблеми впровадження відкритого врядування в Україні.
11. Доступ до публічної інформації та його значення для розвитку відкритого врядування.
12. Організаційні засади забезпечення доступу до публічної інформації.
13. Державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції.

14. Лобізм в органах публічної влади.
15. Центри надання публічних послуг.
16. Технології надання електронних послуг.
17. Електронні системи державних закупівель.
18. Принципи консультацій між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами.
19. Електронні державно-громадські консультації.
20. Основні методи активної участі громадськості в публічному управлінні.
21. Суб'єкти, процес та методологія громадського контролю.
22. Умови успішності та результативності громадського контролю.
23. Аудит результатів діяльності державних структур.
24. Стандарти аудиту державного сектору Міжнародної організації вищих аудиторських установ (INTOSAI).
25. Загальна оцінна модель САФ.
26. Системи електронної взаємодії органів публічної влади.
27. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів у органах публічної влади.
28. Нові механізми найму та конкурсного відбору на державну службу відповідно до Закону України "Про державну службу".
29. Критерії оцінювання ефективності та результативності діяльності державних службовців.
30. Підготовка лідерів змін.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари аспірант не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Денна форма навчання

Поточний контроль							Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			
C1.2	TP1	C2.2	C2.3	TP2	C3.1	TP3	40	100
10	10	5	5	10	10	10		

C1.2, C2.2 ... C3.1 – семінари до тем розділів

TP1 ... TP3 – творчі роботи до розділів

Заочна форма навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3			
C1.2	TP1	C2.2	TP2	C3.1	TP3	40	100
10	10	10	10	10	10		

C1.2, C2.2, C3.1 – семінари до тем розділів

TP1 ... TP3 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Відкрите урядування: колективна робота, прозорість і дієва участь / за ред. Д.Латропа і Л.Руми; пер. з англ. А.Іщенка. – К.: Наука, 2012. – 536 с.
2. Доклад Президенту РФ по итогам деятельности Рабочей группы по формированию системы "Открытое правительство" (полная версия) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1446/
3. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии устойчивого развития : учеб. пособ. / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев, Г. Т. Галиев. – 2-е изд., доп. и перераб. – Уфа : ДизайнПолиграфСервис, 2003. – 352 с.
4. Ильин Н. И., Демидов Н. Н., Новикова Е. В. Ситуационные центры. Опыт, состояние, тенденции развития. – М. : МедиаПресс, 2011. – 336 с.
5. Информационные технологии: инновации в государственном управлении: сб. науч. тр. / отв. ред. Е. В. Алферова, И. Л. Бачило. – М.: ИНИОН РАН, 2010. – 238 с.
6. Колесник Т. Д. Механизм оценки регулирующего воздействия для повышения качества законопроектов // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 3. – С. 12-15.
7. Кравченко С. О. Інноваційні реформи державного управління : впровадження менеджерських підходів / С. О. Кравченко // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2007. – Вип. 2. – С. 112–124.
8. Лахижа М. І. Система управління якістю в органах влади (вітчизняний та зарубіжний досвід) : монографія / М. І. Лахижа. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 132 с.
9. Механизмы открытого правительства: международный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1447/
10. Михненко А. М. Інновації в управлінні суспільним розвитком : навч. посіб. / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : НАДУ, 2009. – 116 с.
11. Михненко А. М. Трансформація українського суспільства : перехід до нової моделі розвитку / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Борисевич // Вісн. НАДУ. – 2006. – № 3. – С. 282-288.
12. Рудая И. Л. Аутсорсинг: методология и практика: монография. – Самара: Универс-груп, 2009. – 230 с.
13. Тимошук В. Н., Турбин А. С. Элементы инновационной модели управления регионами: зарубежный опыт // Экономика мегаполисов и регионов. – 2011. – № 7 (37). – С. 32-37.
14. Управління суспільним розвитком. Вступ до спеціальності : навч. посіб. /

[А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко, С. О. Борисевич]. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 84 с.

15. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності: практ. посіб. – 2-ге вид., доп. і доопрац. / [Бригілевич І.І., Ванько С.І., Загайний В.А., Коліушко І.Б., Курінний О.В., Стоян В.О., Тимошук В.П., Шиманке Д.] / за заг. ред. Тимощука В.П. – К.: СПД Москаленко О.М., 2011. – 432 с.

Додаткові

1. Багаев Г. В., Жебровский В. А. Информатизация и модернизация государственного аппарата // Экономика и управление: научно-практический журнал. – 2010. – № 4. – С. 8-13.
2. Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Попов О.М. Управління людськими ресурсами: філософські засади: навч. посіб. – К.: Професіонал, 2006. – 576 с.
3. Ганоцька С., Гордієнко В. Моделі управління якістю: проблеми та перспективи запровадження в органах державної служби України [Електронний ресурс] // Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 1 (8). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_1/11gsodsu.pdf
4. Дубов Д. В. Основи електронного урядування : навч. посіб. / Д. В. Дубов, С. В. Дубова. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 176 с.
5. Душкин Р. В., Коптев А. П. Ситуационные центры как структурные элементы системы отраслевого и государственного управления [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ototsky.mgn.ru/it/presentations/OpsRooms_Dushkin.htm
6. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии государственного и муниципального управления / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономика, 2001. – 326 с.
7. Інноваційний розвиток України : політико-правові аспекти : монографія / за ред. В. П. Горбатенка. – К. : Юрид. думка, 2006. – 248 с.
8. Князев С. Н., Ганчеренок И. И. Управление инновациями и инновации в управлении // Університетські наукові записки. – 2007. – № 3 (23). – С. 41-44.
9. Колесник Т. Д. Использование порталных решений в качестве инструмента управления региональным кадровым потенциалом // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 1. – С. 24-27.
10. Колесник Т. Д. Ситуационные центры как важнейший инструмент государственного и муниципального управления // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 3. – С. 18-23.
11. Куц Ю. О. Якість надання управлінських послуг як чинник ефективності місцевого управління // [Електронний ресурс] // Державне будівництво. – 2011. – № 2. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/4/03.pdf>
12. Лахижа М. І. Іноземний досвід впровадження системи управління якістю в роботу органів влади // Вісник Державної служби України. – 2006. – №3. – С. 40-46.
13. Малышева Н. А. Нормативно-правовая основа формирования системы межведомственного электронного взаимодействия // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 1. – С. 49-53.
14. Материалы 10 экспертных подгрупп Рабочей группы по формированию системы "Открытое правительство" к докладу Президенту РФ [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1444/
15. Перов С.В. Инновации в государственном управлении // Актуальные проблемы российского права. – М.: Изд-во МГЮА, 2008, № 3 (8). – С. 91-96.
16. Хачатурян Х. В. Інновації в державному управлінні : монографія / Х. В. Хачатурян. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 252 с.
17. Шилец Е. С. Новые технологии управления человеческими ресурсами как инструмент ведения международной конкурентной борьбы // Вісник Донецького національного

- університету, Сер. В: Економіка і право. – 2010. – Вип. 2. – Т. 2. – С. 514-523.
18. Шляхи інноваційного розвитку України / Д. В. Табачник (кер. авт. кол.), В. Г. Кремень, А. М. Гуржій, М. Ф. Гончаренко та ін. – К. : Людопринт, 2004. – 544 с.
  19. Электронные государственные закупки за рубежом [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ua-tenders.com/rubrics/materials/205743/>
  20. E-Government Survey 2012: E-Government for the People [Electronic resource] / [S. Hafeez, M. Mimicopoulos, J.-M. Kauzya et al.]. – New York: United Nations, 2012. – 143 p. – http://www2.unpan.org/egovkb/global_reports/12report.htm
  21. Open Government Declaration. September 2011 [Electronic resource]. – <http://www.opengovpartnership.org/open-government-declaration>
  22. Open government partnership: articles of governance: adopted by April 16, 2012 [Electronic resource]. – <http://www.opengovpartnership.org/articles-governance>
  23. Unlocking the human potential for public sector performance : world public sector report 2005 [Electronic resource] / [ed. by G. Bertucci, K. Helgason]. – New York : United Nations, 2005. – 123 p. – <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan021582.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>
2. Организация Объединенных Наций. – <http://www.un.org/russian/>
3. Організація економічного співробітництва та розвитку. – <http://www.oecd.org>
4. Открытое правительство. – <http://большоеправительство.рф/>
5. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
6. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй. – <http://www.undp.org/>
7. Світовий банк. – <http://www.worldbank.org/>
8. Страны мира (полные данные). – <http://wgeo.ru/>
9. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/control>
10. European Commission. – http://ec.europa.eu/index_en.htm
11. Forward Studies Unit EU. – http://ec.europa.eu/comm/cdp/index_en.htm
12. Freedom House. – <http://www.freedomhouse.org/>
13. Gateway to the European Union. – http://europa.eu/index_en.htm
14. International Public Management Network. – <http://www.inpuma.net/>
15. Local Government and Public Service Reform Initiative. – <http://lgi.osi.hu/>
16. NISPAcee Information Portal. – <http://www.nispa.sk>
17. Open government partnership. – <http://www.opengovpartnership.org>
18. The Sigma Programme. – <http://www.sigmaxweb.org>
19. United Cities and Local Governments. – <http://www.cities-localgovernments.org/>
20. United Nations Public Administration Network. – <http://www.unpan.org/>